

PÁRTÉLET

javítsuk meg a tömegszervezetek munkáját

AZ ELSŐ SZEGEDI CIPÓGYÁRBAN

Rákosi elvtárs felhívta a figyelmünket arra, hogy mindenért, ami az országban történik, mi, kommunisták vagyunk a felelősök. Ez a felelősség fokozottan vonatkozik pártszervezeteink vezetőire, akiknek az a feladatuk, hogy a maguk területén irányítsák, vezessék a dolgozókat napi munkájukban, a béke megvédéséért folytatott küzdelemben. Üzemi pártszervezeteinknek minden erejükkel a termelés fokozását, a munkaversenymozgalom kiszélesedését kell elősegíteniük, de ehhez elengedhetetlenül szükséges, hogy szoros kapcsolatban tartsanak fenn az üzemi tömegszervezetekkel, támogassák azokat munkájukban. Mindenütt, ahol a pártszervezet és a tömegszervezetek között rossz a kapcsolat, ott megmutatkozik ennek káros hatása a termelés területén, a munkateljesítményekben.

Az Első Szegedi Cipógyárban például a pártszervezet nem tölti be azt a hivatást, amely reá várna. Nem egészséges a kapcsolata sem a szakszervezettel, sem az üzemi DISZ-szervezettel. A párttitkár elvtársnő többször felhívta ugyan az ÜB-titkár figyelmét a szakszervezet munkájában megmutató hiányosságokra, de csak általános-ságokban tette ezt és nem mutatott rá közvetlenül az egyes hibákra, s elmaradt a szakszervezet munkája fölötti következetes, utat mutató bírálat is. Így azután a szakszervezet

szorra követte el a hibákat,

amit még telézett az is, hogy maga a szakszervezet sem igyekezett a helyes kapcsolat kiépítésére a pártszervezettel.

A szakszervezet súlyos mulasztást követett el a munkaversenymegszervezésében. A Kongresszus Hét szép eredményeit tovább kellett volna biztosítani, ehelyett azonban ellaposodott a verseny, mert egyes üzemszervezetekben egyáltalán nincsenek is szakszervezeti bizalmi, akiknek útján a kiváló eredményeket, a jó munkamódszereket kellőképpen ismertethetnék. De maga az üzemi bizottság sem veszi komolyan feladatát, amit mutat az a tény, hogy a 11 ÜB-tagból általában csak ötven vesznek részt a vezetőségi ülésen. Így azután nem is tudják kellőképpen megbeszélni a feladatokat és ebből következik, hogy nem vezethetik jól a szakszervezet munkáját. A pártszervezet rosszul fogta fel a feladatát akkor, amikor például a május elseji munkaversenymegszervezését a szakszervezet helyett a párttitkár elvtársnő végezte el a többi vezetőségi tagokkal. A pártszerve-

zet nem akkor végez jó munkát, ha a szakszervezet feladatait is magarávallja, hanem akkor, ha irányít, mutat

és segít a szakszervezetnek

feladatait helyes megoldásában. Mindezekből adódik, hogy a termelésben komoly hanyatlás következett be. Nem véletlen, hogy a dolgozóknak mintegy 35 százaléka nem éri el a százszázalékos teljesítményt. A pártszervezet tagsága is látja, hogy meg kell javítani a pártszervezet munkáját. Ezt bizonyítja a legutóbbi taggyűlés, ahol igen alapos bírálatot mondtak a pártszervezet vezetőségéről. Ennek következménye volt, hogy átszervezték a pártbizalmi hálózatot, a munka megjavítására pedig vándorzászlót létesítettek a legjobb pártcsoportvezető számára. Az első alkalommal a zászlót jó munkájáért Toldi Áajos elvtárs kapta meg, aki nemcsak jó politikai felvilágosító munkát végez, hanem a termelésben

150 százalékos teljesítményével

az első között jár. Toldi elvtárs rendszeresen felhívja a figyelmet például arra, hogy a pontos tagdíjfizetés a Párthoz való hűségnek egyik bizonyítéka. Ő maga példát

mutat minden téren, így az anyagtakarékosság terén is, s az utánizsztatásra kiadott anyag tökéletes kihasználását biztosítja. Nem mulasztja el együtt ennek jelentőségét dolgozóitársainak is megmagyarázni.

Eppen a felvilágosító munka terén mutatkozik egyébként a legtöbb javítanivaló. Ezen a téren kell a legsürgősebben segítenie a pártszervezetnek, a többi között azzal is, hogy szorosabb kapcsolatot teremtsen az üzemi DISZ-szervezettel, ahonnan igen sok fiatal, hasznos munkát végző népnevelő kerülhet ki. Az üzemi ifjúságának nagyrésze nem látja világosan a munkaversenyeit, a mozgalmi munka jelentőségét. Legfeljebb kulturális vagy sportvonalon tevékenykednek és a fiatalok egyáltalán

nem járnak el a termelő munkában.

Május elsejére például az üzemi ifjúságának csak 30 százaléka tett munkafelajánlást. Ennek oka abban is kereshető, hogy a DISZ-szervezet élén olyan fiatal áll, aki maga is csak 65-70 százalékra teljesíti normáját.

Fontos feladatok várnak tehát az Első Szegedi Cipógyárban a pártszervezetre, a tömegszervezetekkel való kapcsolat megjavítása terén. Az üzemi tömegszervezeteknek — elsősorban a szakszervezetnek, DISZ-nek — is arra kell törekednie, hogy minden munkáját a pártszervezet irányításával végezze. Kölesönös kapcsolatnak kell lennie a pártszervezet vezetésével, mert egyedül csak ez biztosítja a termelés növekedését és a békeharcunk számára elengedhetetlen munkaversenymozgalom további megerősödését.

Tizenkét nap alatt 15 százalékkal túljegyezték a szovjet államkölcsönt

Moszkva (TASZS). A Szovjetunió pénzügyminisztériuma közli: A Szovjetunió 1951. május 3-án harmincmillió rubel összegben kibocsátott népgazdaságfejlesztési államkölcsönt 1951. május 15-ével harmincmillió rubel 45 millió 893 ezer rubellel túljegyezték.

A kölcsön előirányzott összegének jelentős túljegyzésével kapcsolatban a Szovjetunió pénzügyminisztériuma — a Szovjetunió minisztertanácsa utasításának alapján — elrendelte, hogy 1951. május 17-től a további kölcsönjegyzést mindenütt szüntessék be.

A szocialista társadalmi nevelés elvei képezik az új perrendtartás alapját

Dobi István, a minisztertanács elnöke az országgyűlés keddi ülésén heterjesztette a büntető perrendtartásról szóló törvényjavaslatot. Az új büntető perrendtartás megalkotása — mint ezt a törvényjavaslat indoklása megállapítja, — azért vált szükségessé, mert az eddigi büntető perrendtartás többszöri módosítása és kiegészítése folytán a büntető eljárásra vonatkozó rendelkezések rendkívül nagyszámú jogszabályban szóródtak szét. Most az új büntető perrendtartás egységes és következetes rendszerben biztosítja mindazoknak a feladatoknak ellátását, amelyet alkotmányunk a büntető igazságszolgáltatás számára megszab.

A törvényjavaslat első szakasza megállapítja: „E törvény célja az, hogy a büntető eljárás szabályozásával a Magyar Népköztársaság állami, gazdasági és társadalmi rendjének és intézményeinek, valamint a dolgozók jogainak védelmében biztosítsa a büntető eljárás üldözését, a dolgozó nép ellenségének megbüntetését és a dolgozóknak a szocialista társadalmi együttélés szabályaira való nevelését.”

A törvényjavaslat a legmesszebbmenően biztosítja a szabadságjogok érvényesülését. Míg a burzsoáz államokban az eljárás jogi biztosítékok csupán formálisak, a gyakorlatban legfeljebb az uralkodó osztályok privilégiumaiként érvényesülő rendelkezések, az új büntető perrendtartás gondoskodik arról, hogy a biztosítékok népi demokráciánkban mindenki számára tényleg érvényesüljenek, sőt a biztosítékok körét — a szovjet szocialista jogrendszer példája alapján — ki is bővíti.

A személyi szabadság biztosításával kapcsolatban a törvényjavaslat 2. szakasza kimondja: „Büntető eljárást csak a törvény alapján és csak az ellen lehet indítani, aki büntetőeljárás alapos gyanúja alatt áll. Személyi szabadságától megfosztani senkit sem lehet a törvény által meghatározott eseteken kívül és más módon, mint azt a törvény megengedi. Az ügyész, a bíróság és általában azok a hatóságok, amelyek a törvény értelmében jogosultak a személyi szabadság el-

vonására, vagy korlátozására, kötelesek ügyelni arra, hogy a hatáskörükbe tartozó eljárás során senkivel szemben se alkalmazzanak a személyi szabadságot érintő olyan intézkedést, amely törvényellenes, ilyen sérelem esetén pedig haladéktalanul kötelesek intézkedni annak megszüntetése érdekében. Büntetőeljárás miatt nem lehet alkalmazni más büntetést, mint azt, amelyet törvényes hatáskörben lefolytatott törvényes eljárás során szabtak ki.”

Hatékonyan biztosítja a törvényjavaslat, Alkotmányunknak megfelelően a bírósági tárgyalások nyilvánosságát és a védelem jogát is. Népi demokráciánkban a bírói tárgyalások nyilvánossága — szemben a burzsoáz államokkal, ahol az legfeljebb arra vezet, hogy a szenzációs bűnperek látványosságáá fajuljanak — a nép ellenőrzésének hatékony biztosítéka s egyúttal jelentősen hozzájárul a bíróság nevelő szerepének betöltéséhez.

A törvényjavaslat biztosítja az anyanyelv használatát s kimondja, hogy a magyar nyelv nemtudása miatt senkit hátrány nem érhet. Míg a korábbi jogrendszer csupán egyes vidékekre korlátozta — a magyar nyelv nemtudása esetén — az anyanyelv használatát —, most a törvényjavaslat az ország bármely részében lehetővé teszi ezt, mind szóban, mind írásban s nemcsak a terhelt, hanem a büntető eljárás bármely más résztvevője számára.

A törvényjavaslat a védelemmel kapcsolatban biztosítja, hogy a terhelt részére rendelkezésre álljon a szakjogász védő támogatása.

A terheltnek kérelmére meg lehet engedni, hogy vallomását sajátkezőleg is leírja, a leírt vallomást a jegyzőkönyvhöz kell csatolni. A

javaslat kiemeli azt, hogy előzetes letartóztatásnak csak olyankor lehet helye, amikor ezt a büntető eljárás érdekei feltétlenül megkívánják. Az ügyész előzetes letartóztatást elrendelő határozata ellen fellebbezésnek van helye a bírósághoz.

A javaslat büntetőügyekben eljáró elsőfokú bíróságokként a járásbíróságot és a megyei bíróságot, másodfokú bíróságokként pedig a megyei bíróságot és a legfelsőbb bíróságot jelöli meg. Nagy gondot fordít arra, hogy a dolgozó nép köréből a büntetőbíráskodásba bevont népi ülnököket szervesen beépítse büntetőbíráskodásunkba s a népi ülnököknek a bírósági tanácsokban teljes egyenjogúságot biztosít a hivatásos bírósákkal.

A bíróságok hatáskörének megállapításánál a vezető szempont az, hogy az ítélkezést minél közelebb hozzák a dolgozó néphez s az eljárás abban a körben, abban a levegőben folyjék le, amelyben az ügy szereplői egyébként is élnek.

Az ügyek zöme tehát a járásbírósághoz kerül, ami egyébként jelentős idő- és költségmegtakarítással jár. A megyei bíróság hatáskörébe csak az úgynevezett főbenjáró büntetőeljárások, tehát a népi demokrácia állami, társadalmi és gazdasági rendje ellen intézett legsúlyosabb támadások kerülnek.

A törvényjavaslat megszerkesztésénél alapvető segítséget jelentettek a szovjet büntetőeljárás jogpéldamutatói és az élenjáró szovjet büntetőjogi tudomány eredményei, de figyelembe vette a javaslat a környező népi demokráciák újabb jogalkotásait is.

A koreai néphadsereg főparancsnokságának hadijelentése

Phenjan (TASZS). A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága jelenti:

A néphadsereg egységei, szoros együttműködésben a kínai önkéntes-

sek egységeivel, a 38. szélességi fokról délre valamennyi arcvonalon sikeresen visszaverték az ellenség támadásait és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek emberben és hadianyagban.

Tapasztalataink és feladataink a beiskolázás terén

Beiskolázási munkánk első szakasza vége felé közeledik. A középiskolák tanulóiak nagyrésze kiírta jelentkezését valamelyik karra. Az előkészítés a tavalyinál lényegesen jobb volt az idén, hamarabb kezdődött meg és az iskolák jóval előbb megkapták a szükséges tájékoztatásokat. A karok részéről a brigádmunka nem robbant bele az érettségi előkészületekbe, hanem április legelején megkezdődött. A brigádmunka során fel tudtuk használni a tavalyi munka tapasztalatait és nem az egész osztály előtti agitációra, hanem az egyéni felvilágosító munkára fordítottunk nagyobb gondot. A tavalyi vegyesbrigádok helyett a kar problémáit jól ismerő kari brigádokat küldtünk ki. Az iskolák egyetemlátogatása is a tavalyinál jóval rendszeresebb volt, az osztályokból a diákokat érdeklődési körüknek megfelelő csoportokban hozták el egy-egy karra és az intézetek meglátogatására így több időt tudtak fordítani.

A kari beiskolázási brigádoknak komoly segítséget nyújtottak a tavalyi tapasztalatokat felhasználó megyei tanácsok oktatási alosztályai. Az együttműködés a karok között és az oktatási alosztály között lényegesen jobb volt, mint tavaly. Az elmúlt évben személyes kapcsolatot egyáltalán nem alakult ki az egyetemi szervek és a tanács között, ebben az évben pedig a dékanokkal és a tanulmányi osztályvezetőkkel közös értekezletet tartott a csongrádmegyei oktatási alosztály, két alkalommal pedig az igazgatói értekezletre meghívta a tanulmányi osztályvezetőket.

A beiskolázási munka eddigi eredményei lényegesen jobbak, mint a múlt év hasonló időszakában. A bölcsészeti kar az elmúlt évben még júliusban az előirányzatnak csak 50 százalékat tudta teljesíteni, jelenleg pedig a bölcsészeti karon mintegy 20 százalékos túljelentkezés van és legfeljebb az orosz szaknál lenne még szükség jelentkezésre. A beiskolázási munka megindulása óta az eredmények sokat változtak és a jelenlegi helyzet az április eleji jelentésekhez viszonyítva egyes szakon háromszorosát mutatja az akkori jelentkezési számnak.

Az előirányzatot összesítve teljesítettük ugyan, de az elért eredményekkel nem lehetünk teljesen elégedettek. Az orosz intézet beiskolázása még nem teljesen biztosított. A lemaradás oka, hogy a tanárok és az igazgatók a hallgatókkal ilyen szempontból csak az utolsó tanév végén foglalkoztak. Így a megyei tanácsok oktatási osztályaitól kapott irányszámok sok esetben nem fedték az iskolák igazgatói és tanárai munkája nyomán jelentkező érdeklődést. Elégé általános hibaként mutatkozott az is, hogy a középiskolák igazgatói, tanárai maguk sem voltak tisztában azzal, hogy népi demokráciánk egyetemén a diákok mit tanulnak, az egyetemen egyes karai, szakjai mire képesítenek és milyen lehetőségek állnak előttük az egyetem elvégzése után. Ilyen körülmények között nehezen lehet elkerülni a felvételi munka mechanikusságát.

Sok esetben az igazgatók nem kezelték eléggé döntő feladatként az orosz szak beiskolázásának teljesítését. A hódmezővásárhelyi Általános gimnázium igazgatója Gyáni Imre például a gimnázium részére kiadott meglehetősen fesztett beiskolázási keretszámot minden területen teljesíteni tudta,

csak éppen az orosz intézet beiskolázásánál nem. A szegedi Móra Ferenc-gimnázium igazgatója Jakab István sem fordított elég gondot az orosz intézet beiskolázásának teljesítésére.

Az iskolaigazgatók legtöbb helyen a kongresszus anyagát nem dolgozták fel a beiskolázási felvilágosító munka elősegítésére. Nem tapasztaltuk, hogy Rákosi elvtársnak az orosz nyelv tanulására vonatkozó fontos megállapításait és Révai elvtársnak a pedagógusok szerepéről mondott iránymutatásait a kultúrforradalmunkkal és a hazafias neveléssel kapcsolatban eléggé konkretizálták volna.

Nem volt elég harcos sokszor a pedagógusok fellépése az orosz intézettel szemben megnyilvánuló ellenérvek idején. A hallgatók uszályába kerülve elfogadták azt az álláspontot, hogy a mostani végző osztályból nem jelentkeznek orosz szakra, mivel a középiskolákban csak kevés helyen tanultak orosz nyelvet. Pedig ez egyáltalán nem akadályozza az orosz szakra való jelentkezésnek. A beiskolázás során azt is tapasztaltuk, hogy az iskolaigazgatók az orosz szak lemaradásánál nem figyeltek fel eléggé az ellenség részéről megnyilvánuló aknamunkákra. A kerikális reakció több helyen próbálkozott azzal, hogy lebeszélje a hallgatókat a továbbtanulásról. Ellenagitációja során az eléggé közismert, de az ingadozó emberek felé még mindig hatásos érvekkel dolgozott: az orosz nyelv nem világnyelv, kitérik benne az ember nyelve, rövidesen idejét mulja és mivel csak egy szak, rövidesen túltermelés lesz ezen a területen és akkor az orosz tanárok állás nélkül maradnak. Hiba volt az is, hogy a szülőket nem kapcsolták be eléggé a meggyőző munkába, sokszor a szülők maradtak álláspontja visszatartotta a végző hallgatókat pályaválasztásukban.

A beiskolázási munka még nem ért véget. További feladatok várnak az egyetemre és az iskolákra is. Az iskolák igazgatóinak feladata, hogy a hallgatók eddigi jelentkezését mindenütt megerősítsék és biztosítsák, hogy az eddig tanári pályára jelentkezett hallgatók az egyetemi felvételi vizsgán meg is jelenjenek. Az egyetemnek ezzel kapcsolatban az a feladata, hogy a hozzánk jelentkezett hallgatókkal a DISZ-szervezet és tanulmányi osztály útján egyénileg foglalkozzék a tanulmányi, valamint szociális problémáikra felvilágosítást adjon. Igen fontos feladat vár az érettségi elnökökre is, akik a középiskolák hallgatókkal a vizsgaidőszakban találkoznak és szakmai, politikai felkészültségükről alkalmuk van meggyőződni. Nem elhanyagolható a szülői munkaközösségek szerepe sem. A szülők felé végzett meggyőző munka nagymértékben megkönnyíti az egyetemi karok munkáját és kiküszöböli az egyetemen az elkedvetlenedéssel adódó lemorzsolódást és a rossz átirányítás miatt jelentkező munkafegyelm és tanulmányi színvonalcsökkenést.

Barek István,

bölcsészkarai tanulmányi osztályvezető.

Öcömmel láttuk kultúrscsoportjaink lelkes, vidám játékát

A rókusai állomáson hatalmas embertömeg szorongott, mikor a kultúrverseny megyei döntőjére induló vonatot vártak. A vonat megérkezésekor mindenki vidáman szellett felszállni, nehogy lemaradjon a nagy eseményről. A lelkes utasok között volt az én üzemem, a Szegedi Kenderfonógyár kultúrscsoportja is, amelynek tagjai hangos énekléssel fejezték ki örömeiket a felett, hogy mehetnek a kultúrversenyre.

Ahogy megérkeztünk Váscsárhelyre, szívet-szemét gyönyörködött menetben vonultak a kultúrscsoportok a megyei döntő színhelyére, ahol megmutatták, hogy lelkes és odaadó munkával segítik elő a szocialista népi kultúra fejlődését.

Üzemünk kultúrscsoportja a délutáni órákban került sorra és büszkén láttam, milyen fegyelmellett állt fel az énekkar a szerepléshez. Messze csengett dalosaink ajkán a dal és az énekszámok után felcsatlamos talos is bizonyította, hogy jó munkát végeztek. Különösen a „Bol-

dog, aki énekel” kezdetű dal telzett a résztvevőknek.

Színjátékos csoportunk a „Béke katonái” című színdarabbal vett részt a döntőn és a közönség hatalmas lelkesedését váltotta ki.

A verseny utolsó számaként került sorra népi táncscsoportunk, amely az üzemi népi zenekar kíséretével vidám lakodalmastáncot mutatott be.

Az üzem minden dolgozóját, aki elkísérte kultúrscsoportunkat Váscsárhelyre, boldog örömmel töltötte el a megyei döntőn, amikor látta az egymásután sorra kerülő kultúrscsoportok lelkes, vidám játékát. Mindannyian szeretettel néztünk a szereplőkre, akik nagyrészt fizikai dolgozók és akik a napi termelői munka után szorgalmasan, áldozatosan készültek a kultúrversenyre, hogy ezzel is előrelendítsék kultúrforradalmunkat.

ösv. Gombos Pálné,

a Szegedi Kenderfonó gombolyító osztályának dolgozója.